

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. M. urodzony w dniu (...) w P. był skazany prawomocnymi wyrokami:

1) **Sądu Rejonowego w Pisz** z dnia 25 stycznia 2016 r. w sprawie o sygn. akt **II K 711/15** za czyn popełniony w nocy z 14 na 15 października 2015 roku z art. 278 § 1 kk na karę **12 (dwunastu) miesięcy ograniczenia wolności** z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 (dwudziestu czterech) godzin w stosunku miesięcznym. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Pisz z dnia 21 czerwca 2016 r. w sprawie o sygn. II Ko 528/16 karę ograniczenia wolności zamieniono **na karę zastępczą pozbawienia wolności w wymiarze 180 dni**. Skazany rozpoczął wykonanie kary w dniu 28.10.2016 r., koniec kary przypada na dzień 26.04.2017 r.

2) **Sądu Rejonowego w Pisz** z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie o sygn. akt **II K 699/15** za czyn popełniony w nocy z 13 na 14 września 2015 roku z art. 279 § 1 kk na karę **roku pozbawienia wolności** z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 (trzech) lat. Postanowieniem Sądu Rejonowego w Pisz z dnia 05 grudnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt II Ko 1081/16 zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności. Kara nie została wykonana.

3) **Sądu Rejonowego w Ostrołęce** z dnia 18 maja 2016 r. w sprawie o sygn. akt **II K 609/15** za czyny popełnione w dniu 14 maja 2015 r. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk na karę **1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności** z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 (trzech) lat i **grzywnę w wysokości 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych** przyjmując jedną stawkę za **równą kwocie 20 (dwudziestu) złotych**. Kara pozbawienia wolności nie została zarządzona do wykonania.

4) **Sądu Rejonowego w Pisz** z dnia 13 lipca 2016 r. w sprawie o sygn. akt **II K 201/16** za czyny popełnione w okresie od 18 sierpnia 2015 roku do 23 lutego 2016 r. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk na karę **roku pozbawienia wolności** z warunkowym zawieszeniem na okres próby 3 (trzech) lat oraz **karę grzywny w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych**, gdzie wysokość jednej stawki **równoważna jest kwocie 10 (dziesięciu) złotych**. Kara pozbawienia wolności nie została zarządzona do wykonania.

Skazany R. M. w warunkach izolacji penitencjarnej przebywa od dnia 28 października 2016 r. Obecnie przebywa w Areszcie Śledczym w O.. Zachowanie opiniowanego w trakcie odbywania kary zastępczej 180 dni pozbawienia wolności należy uznać za właściwe, kształtujące się na właściwym poziomie. Nie sprawia żadnych trudności wychowawczych. Nie karany dyscyplinarnie. Był jeden raz nagradzany regulaminowo za wykonanie prac społecznych. Ww. nie deklaruje przynależności do podkultury przestępczej. Prawidłowo funkcjonuje w grupie współosadzonych. Skazany nie jest zatrudniony w jednostce. Posiada pozytywny kontakt zewnętrzny z rodziną we wszelkich dostępnych formach.

(dowód: karta karna k. 4-5v; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Pisz II K 711/15 k. 6-7; postanowienie Sądu Rejonowego w Pisz II Ko 528/16 k. 7A; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Pisz II K 699/15 k. 8-8v; postanowienie Sądu Rejonowego w Pisz II Ko 1081/16 k. 8A; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Pisz II K 201/16 k. 9-10; odpis wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce II K 609/15 k. 18-19; informacja o skazanym - k. 20; opinia o skazanym - k. 27; informacja o pobytach i orzeczeniach k. 28; akta sprawy Sądu Rejonowego w Pisz o sygn. II K 711/05, II K 699/15 i II K 201/15; akta Sądu Rejonowego w Ostrołęce o sygn. II K 609/15)

Sąd zważył, co następuje:

Biorąc pod uwagę uregulowanie prawne obowiązujące od dnia 01 lipca 2015 r w szczególności treść art. 85 § 1 i 2 kk podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 w całości lub

w części kary lub kary łączne za przestępstwa za które orzeczono kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu.

Zgodnie z art. 568a § 1 kpk który to został dodany do ustawy Kodeks Postępowania Karnego przez ustawę z dnia 20 lutego 2015r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) o zmianie ustawy – Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw - Sąd orzeka karę łączną bądź w wyroku skazującym, bądź w wyroku łącznym.

Jak stanowi znowelizowany przez tą samą ustawę § 1 art. 569 kpk jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, którą prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów, właściwy do wydania wyroku jest sąd, który wydał ostatni wyrok skazujący lub łączny w pierwszej instancji, orzekający kary podlegające łączeniu.

Jak wyraźnie stanowi art. 85 § 1 kk, w sytuacji, w której sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, zachodzi konieczność orzeczenia kary łącznej. Sformułowanie "sąd orzeka karę łączną" w sposób niepozostawiający wątpliwości wskazuje, że zastosowanie omawianej instytucji jest obligatoryjne oraz że jest to nakaz skierowany wyłącznie do sądu. Nadto jak stanowi art. 85 § 2 kk podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne, za przestępstwa o których mowa w § 1. Co istotne, poza wyjątkami określonymi w art. 85 § 3 i 4 kk, przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 85 § 1 i 2 kk nie ma możliwości niezastosowania omawianej regulacji.

W postępowaniu o wydanie wyroku łącznego należało zatem zbadać czy R. M. popełnił dwa lub więcej przestępstw i czy wymierzono za nie kary tego samego rodzaju bądź inne które mogą być połączone i czy kary te podlegają wykonaniu w całości lub w części, z zastrzeżeniem art. 89 kk.

W znowelizowanym stanie prawnym istnieje podstawa do orzeczenia kary łącznej jedynie w przypadku, gdy orzeczone wobec skazanego kary podlegają jeszcze wykonaniu. Zasadnicze znaczenie dla możliwości orzeczenia kary łącznej przez sąd ma znowelizowany art. 85 § 3 kk wedle którego podstawą orzeczenia jednej kary łącznej nie może być kara wymierzona za przestępstwo popełnione po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania innej kary podlegającej łączeniu z karą wykonywaną w chwili popełnienia przestępstwa, lub karą łączną, w skład której wchodzi kara, która była wykonywana w chwili popełnienia czynu. Powiązany z tym jest zakaz wprowadzony w art. 85 § 3a kk. W przedmiotowej sytuacji prawnej nie zachodziła sytuacja o jakiej mowa w tych przepisach w stosunku do 4 wyroków o sygn. akt II K 711/15, II K 699/15, II K 609/15 i II K 201/16.

W tej sytuacji Sąd musiał zweryfikować czy podlegają łączeniu zarówno zastępcza kara pozbawienia wolności w wymiarze 180 dni, jednostkowa kara roku pozbawienia wolności warunkowo zawieszona na okres próby, która została zarządzona do wykonania, kara 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności warunkowo zawieszona na okres próby oraz grzywna i kara roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby oraz grzywna.

Zgodnie z Wyrokiem Sądu Najwyższego - Izby Karnej z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie sygn. akt V KK 452/15 Kodeks karny nie przewiduje możliwości orzekania kary łącznej co do kar zastępczych, określonych w miejsce zasadniczych kar ograniczenia wolności lub grzywny. W związku z powyższym kara zastępcza 180 dni pozbawienia wolności orzeczona w miejsce kary ograniczenia wyroku Sądu Rejonowego w Pizzu sygn. akt II K 711/15 nie podległa łączeniu.

Zgodnie z kolei z art. 89 § 1a kk w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Art. 89 § 1 b kk przesądza, że w sytuacji orzekania kary łącznej pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, przyjmuje się, iż miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Instrument przewidziany w wymienionym wyżej przepisie służyć ma ograniczeniu dolegliwości kary łącznej pozbawienia wolności o charakterze

bezwzględny na poziomie górnej granicy; wskazana w tym przepisie dyrektywa redukuje však wynik sumowania kar podlegających łączeniu (vide Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2016 r. V KK 103/16).

Z powyższego wynika, że warunki do orzeczenia kary łącznej spełniają kary wymierzone skazanemu wyrokami w sprawach o sygn. akt II K 699/15, II K 609/15 i II K 201/16. Wszystkie bowiem kary orzeczone wymienionymi wyrokami są karami podlegającymi łączeniu. Jednocześnie natomiast nie zachodzi sytuacja określona w art. 85 § 3 i § 3a kk.

Mając na względzie powyższe ustalenia należało natomiast zdecydować o wymiarze tejże nowej kary łącznej.

A zatem w rozpatrywanej sprawie określając możliwy do zastosowania górny pułap kary łącznej w przypadku pozbawienia wolności mieć należało na względzie nie sumę wymierzonych wyrokami jednostkowymi kar limitowaną jedynie jej rodzajem, lecz granice wynikające z unormowań art. 85 § 2 kk, art. 87 § 1 kk i art. 89 § 1b kk. Kierując się wskazaniem art. 86 § 1 kk, przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności, Sąd miał możliwość orzeczenia jej w wysokości od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa w wymiarze od 1 roku pozbawienia wolności do górnego pułapu 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Orzeczona kara łączna w punkcie I wyroku w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności nie przekracza granic zakreślonych przez ustawodawcę w art. 89 § 1 b kk, 87 § 1 kk oraz art. 85 § 2 kk.

Sąd przy tym podzielił wyrażany w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że zasadę absorpcji czy kumulacji (w tym wypadku górnego pułapu), jako rozwiązania skrajne, powinny być rozstrzygnięciami raczej o charakterze wyjątkowym. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02. 12.1975 r. sygn. akt Rw. 628/75, OSNKW 1976, z. 2, poz. 33). Identyczne stanowisko jak Sądu Najwyższego prezentowane jest w doktrynie. (tak też Komentarz do Kodeksu Karnego część ogólna K. Buchały, A. Zolla i innych - Kantor Wydawniczy s. c., Zakamycze 1998 r, str. 563). Priorytetową zasadą kary łącznej powinna być, zatem zasada asperacji, zgodnie z którą najwyższa kara podlega zaostrzeniu i na tej też zasadzie Sąd oparł wymiary kary łącznej pozbawienia wolności w przedmiotowej sprawie.

Podkreślić należy, że wydając wyrok łączny Sąd nie analizuje okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kar w poprzednio osądzonych sprawach, lecz bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa (art. 85a kk).

W doktrynie podnosi się, że kara łączna powinna być postrzegana jako swoiste podsumowanie działalności przestępczej sprawcy (tak P. Kardas, [w:] A. Zoll (red.), Kodeks karny, s. 926), tym samym jej surowość powinna wzrastać wraz z liczbą popełnionych przez sprawcę przestępstw. Stanowi to wyraz potępienia w stosunku do postępowania sprawcy, jak również nieopłacalności przestępczej działalności (zob. M. Szewczyk, Głosa do uchw. SN z 20.1.2005 r., I KZP 30/04, OSP 2005, Nr 9, poz. 102; zob. także wyr. SA w Warszawie z 12.7.2000 r., II AKA 171/00, OSA 2001, Nr 2, poz. 5; wyr. SA w Łodzi z 20.9.2001 r., II AKA 154/01, KZS 2002, Nr 12, poz. 70).

Sąd wymierzając karę łączną, jest zobowiązany wziąć pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a więc takiego oddziaływania na sprawcę, aby ten nie naruszał w przyszłości porządku prawnego. Jednocześnie reakcja karna skupiając się na sprawcy, musi być efektywna, tj. niedopuszczalne jest orzekanie kar, które będą przez sprawcę trywializowane czy wręcz wkalkulowane w "koszty" przestępstwa. Dyrektywa prewencji indywidualnej ma zatem dwa podstawowe cele, tj. zapobiegać popełnianiu przestępstw oraz wychować sprawcę.

Pierwszy z nich może być osiągnięty przez indywidualne odstraszenie oraz uniemożliwienie popełniania przestępstw, drugi przez resocjalizację. W przypadku orzekania kary łącznej, pozytywny aspekt dyrektywy prewencji generalnej będzie natomiast realizowany w pierwszej kolejności przez utwierdzenie w świadomości społecznej przekonania o egzekwowaniu prawa oraz akceptacji orzeczonej kary jako sprawiedliwej, stanowiącej podsumowanie przestępczej działalności skazanego (por. J. Wojciechowska, [w:] G. Rejman (red.), Kodeks karny, s. 921).

Przenosząc powyższe rozważania teoretyczne na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że Sąd nie dostrzega pozytywnej zmiany jaka zachodzi w zachowaniu skazanego R. M.. Ww. popełnił szereg przestępstw przeciwko mieniu. Nie skorzystał również z szansy warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności w jednej ze spraw (II K 699/15), obligując Sąd do wydania postanowienia o zarządzeniu wykonania tejże kary. Nadto, oskarżony pozostając w warunkach wolnościowych był sprawcą niepoprawnym o czym świadczy, analiza jego danych o karalności. Skazany nie potrafił z tej szansy skorzystać i w ocenie Sądu właśnie z powyższego powodu skazany nie daje żadnych gwarancji, że pozostając w warunkach wolnościowych nie popełni ponownie przestępstwa. Powyższe dane świadczą również o jego lekceważącym stosunku do wymiaru sprawiedliwości i orzekanych względem niego kar. Zdaniem Sądu mężczyzna wymaga dalszego oddziaływania resocjalizacyjnego, które trwać powinno już w warunkach izolacji więziennej. Dopiero ono ukształtuje w sposób trwały jego społecznie pożądaną postawę. Niezależnie od powyższego orzeczenie kary z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji lub z warunkowym zawieszeniem jej wykonania wywołałoby u wymienionego poczucie bezkarności, wyrażającej się w tym, że za niektóre z czynów przez siebie popełnionych w ogóle nie poniósłby odpowiedzialności.

Abstrahując od powyższego orzeczenie wobec R. M., kary z zastosowaniem zasady absorpcji klóciłoby się także ze społecznym poczuciem sprawiedliwości i potrzebą kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. De facto bowiem w oczach społeczeństwa stanowiłoby to nieuprawnione promowanie skazanego, w stosunku do na przykład osób, które dopuściły się jedynie jednego przestępstwa. Bez wątpienia orzeczenie takie wpływałoby zatem na społeczeństwo w sposób demoralizujący.

Ważąc zatem powyższe okoliczności Sąd uznał, że kara w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności będzie karą odpowiednią z punktu zasad wyrażonych w przepisie art. 85a kodeksu karnego, która spełni cele zarówno prewencji indywidualnej, jak i generalnej. Taka kara nie stanowi przy tym nieuprawnionego promowania skazanego, jednocześnie zaś uwzględniając jego obecną postawę wpłynie na niego pozytywnie. Natomiast zastosowanie zasady kumulacji kar, o co wnosił Prokurator domagając się dla oskarżonego dwóch lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, byłoby w ocenie Sądu karą rządzącą swoją surowością i przekraczającą potrzeby resocjalizacyjne oskarżonego.

Z kolei określając możliwy do zastosowania górny pułap kary łącznej w przypadku kary grzywny Sąd miał na uwadze granice wynikające z unormowań art. 86 § 1 i 3 kk. Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny. Wymierzając karę łączną grzywny, sąd określa na nowo wysokość stawki dziennej, kierując się wskazaniem określonymi w art. 33 § 3; wysokość stawki dziennej nie może jednak przekraczać najwyższej ustalonej poprzednio.

Orzeczona w punkcie II wyroku kara łączna grzywny w wymiarze 120 stawek dziennych przy przyjęciu jednej stawki za równą kwocie 20 złotych nie przekracza granic określonych przez ustawodawcę w art. 86 § 1 i 3 kk. Ponadto, w tym przypadku Sąd zastosował zasadę pełnej absorpcji, biorąc pod uwagę również wymiar orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności. Orzeczenie kary grzywny w większym wymiarze byłoby w niniejszym przypadku niecelowe.

W pozostałym zakresie nie objętym wyrokiem łącznym, Sąd na podstawie art. 576 § 1 kpk rozstrzygnięcia zawarte w łączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania. Wyrokami tymi nie orzeczono bowiem wobec skazanego innych kar, ani środków karnych podlegających łączeniu. Jednocześnie na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono skazanemu okres wykonanych dotychczas kar pozbawienia wolności w wymiarze 3 dni.

Na podstawie art. 572 kpk w pozostałym zakresie postępowanie Sąd umorzył.

Sąd na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych uwzględniając fakt orzeczenia wobec niego kary łącznej bezwzględnej pozbawienia wolności, karę łączną grzywny oraz obecną sytuację materialną skazanego.

ZARZĄDZENIE

- (...)

- (...)

- (...)

P., (...)